

Bestuursverslag Elisabeth Weeshuis Museum 2017

1. Algemene activiteiten en prestaties 2017

Het afgelopen jaar bouwde het museum succesvol voort op de stevige nieuwe basis en organiseerde tal van activiteiten, zoals tentoonstellingen. De vaste presentatie, de tijdelijke tentoonstellingen en activiteiten van het museum worden zeer goed gewaardeerd, met onder meer ruim vier sterren op Facebook. Een professioneel oordeel luidde: “Zeer goede brug tussen heden en verleden en een ijzersterk concept”.

2. Tentoonstellingen

Het museum organiseerde in 2017 drie tentoonstellingen met randprogrammering

- Van 2 oktober 2016 t/m 2 april 2017: **Lang leve Gispén – een leven lang Gispén!**

Een tentoonstelling over 100 jaar Gispén en wat het Culemborgse meubelbedrijf zo bijzonder maakt.

Theaterwandeling De Geest van Gispén

Bij de tentoonstelling organiseerde het museum een theaterwandeling met vijf scènes, die werden opgevoerd in en om het museum en elk circa 10 minuten duurden.

Samenwerking

Ook Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam stond van 10 september 2016 tot 26 februari 2017 stil bij het eeuwfeest van Gispén met de tentoonstelling **Gispén Specials – De klant is koning**. Het Elisabeth Weeshuis Museum werkte samen met Boijmans Van Beuningen in de communicatie over de tentoonstellingen.

- Van 25 april t/m 13 augustus 2017: **Wat rest is herinnering.**

Een tentoonstelling met foto's van Go de Graaf. Zij fotografeerde de kleurrijke resten van de gesloopte Culemborgse woonwijk 'Achter de Poort'.

Twee middagen een gratis ontvangst speciaal voor bewoners van de wijk Achter de Poort.

Het museum organiseerde samen met de gemeente Culemborg op twee middagen een gratis ontvangst speciaal voor bewoners van de wijk Achter de Poort. Op de expositiezolder hingen foto's die Go de Graaf in 2015 in Achter de Poort maakte.

- Van 3 oktober 2017 t/m 4 maart 2018: **Het geheim van de tafel.**

De Memorietafel van Elisabeth van Culemborg onderzocht en gerestaureerd.

In deze tentoonstelling stond de Memorietafel centraal, een van de oudste en meest bijzondere schilderijen uit de collectie van het Elisabeth Weeshuis Museum.

Randprogrammering en extra's

Bij de tentoonstelling verscheen in samenwerking met het historisch genootschap Voet van Oudheusden een Voetnoot. Bovendien stonden de tentoonstelling en de restauratie van het schilderij centraal in de viering van het 80-jarig jubileum van het Culemborgse genootschap.

3. Bezoekersaantallen en activiteiten.

Het museum is open van dinsdag t/m zondag van 11.00 u – 17.00 u. Op aanvraag kan het museum ook op maandag bezocht worden.

Het totaal aantal bezoekers in 2017 bedroeg 11.347, een daling t.o.v. 2016. Het museum zal doorgaan met verbeteringen in communicatie en marketing teneinde het bezoek te promoten. Maar volgens door ons geconsulteerde deskundigen is er een grens aan wat het museum hierin kan bereiken onder de huidige financiële omstandigheden. Het aantal bezoekers van 15.000 in 2020 lijkt ambitieus, tenzij de stad ook daadwerkelijk werk maakt van het trekken van toeristen.

Het museum verzorgde in 2017 23 gratis rondleidingen voor groepen volwassenen met 130 deelnemers en 46 geboekte rondleidingen met 1107 deelnemers. Dit is dus exclusief de opvang en het rondleiden van basisschoolkinderen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs in het kader van educatieve projecten en de Brede School.

Overige evenementen in 2017 waren:

- **Familiespel** (voorjaarsvakantie)

Deze keer met lokale partner Pakhuis vol Verhalen. Ouders, kinderen, oma's en opa's konden meedoen aan een bijzondere workshop over weeskinderen en hun kleding.

- **Achter de Poort** (meivakantie)

Bewonder de bijzondere foto's van de sloop van huizen in de Culemborgse wijk 'Achter de poort' in de tentoonstelling 'Wat rest is herinnering'. Ga daarna aan de slag bij Pietie Visser van 'Pakhuis vol Verhalen' en bedenk je eigen huis!

- **Griezelige tafelgeheimen** (herfstvakantie)

Welke geheimen gaan er schuil achter het prachtige schilderij 'De Memorietafel'? Ben je benieuwd, kom dan samen met je (groot)ouders naar de workshop 'Griezelige Tafelgeheimen'.

- **Kinderboekenweek**

Het museum werkte nauw samen met Bibliotheek Rivierenland in het kader van de Kinderboekenweek.

- **Museumjas**

Het museum organiseerde vijf keer de Museumjas i.s.m. de Bibliotheek en SPKC.

Het doel was het aanbod voor de groep kleuters in het museum te verbreden.

- Het museum organiseerde voor **eenzame ouderen** i.s.m. Dienstwerk, Olga Ellerman, 2 maal een speciale ontvangst met rondleiding.

4. Educatie 2017

Coördinatie en uitvoering van de erfgoedlessen voor de Brede School. Culemborg (BSC) en overige scholen. Publieksactiviteiten voor kinderen en gezinnen. Voor deze werkzaamheden was een geormerkt budget van 10.530 euro beschikbaar.

Leerlijn erfgoededucatie

In de jaren 2011 t/m 2014 is veel geïnvesteerd in de opbouw van een leerlijn erfgoededucatie. Een samenwerkingsverband van het museum, de Hervormde Barbarakerk, Stichting Kasteeltuin Culemborg en Museum Jan van Riebeeckhuis. Een deel van deze programma's is ondergebracht in de Cultuurlijn van de BSC (zie hierna).

Cultuurlijn BSC

Daarnaast levert het museum een combinatiefunctionaris erfgoed voor de Brede School. Voor elke jaargroep is er een samenhangend lespakket bestaande uit verschillende cultuurdisciplines.

Programma erfgoed

Lessen voor de binnenschoolse leerlijn cultuur.

5. Toerisme, samenwerking en evenementen

Het museum pleegt regelmatig overleg met cultuurhistorische organisaties in Culemborg. Uiteraard is er tevens een nauwe samenwerking in het huis met Bibliotheek Rivierenland en de Volksuniversiteit West-Betuwe.

Zeer waardevol voor het Culemborgse museum is het museale kenniscentrum *Erfgoed Gelderland*, de provinciale ondersteuningsinstelling voor erfgoedorganisaties.

Als lid van de coöperatie *Erfgoed Gelderland* ontwikkelde het Elisabeth Weeshuis Museum een aantal innovatieve toepassingen om de beleving van cultuurhistorie in Gelderland te verdiepen en te vernieuwen. Als titel heeft dit project meegekregen: Beleef mijn Gelderland! Belangrijk is onze deelname aan CollectieGelderland. Op de website zijn momenteel 602.277 voorwerpen te zien van musea, historische verenigingen, archieven en bibliotheken uit Gelderland. Het Elisabeth Weeshuis Museum is met 787 collectie-items op de site vertegenwoordigd.

Ook heeft het museum regelmatig contact met andere kleine musea in provincie en regio, bijvoorbeeld in het veiligheidsnetwerk en om gezamenlijk de communicatie voor de regio vorm te geven.

Het museum neemt een vast communicatiepakket af bij het Regionaal Bureau voor Toerisme Rivierenland.

Het museum levert een bijdrage aan diverse culturele evenementen in de stad en op nationaal niveau:

- Museumweek: (3-9 april 2017)

Het Elisabeth Weeshuis Museum nam, zoals ieder jaar, deel aan dit nationale museumevent.

- Open Monumentendag: (9 september)

Tijdens twee speciale rondleidingen gaf Het Weeshuis al zijn geheimen prijs: de namen die de weeskinderen stiekem op de balken schreven, de sporen van de verwoestende storm in 1856 toen het huis zijn dak verloor, de verdwenen bijgebouwen en de kapel waarin eeuwenlang de aardappelen lagen.

- Elisabethdag: (19 november)

Het Elisabeth Weeshuis Museum organiseerde in het najaar van 2017, om precies te zijn op de naamdag van Elisabeth, diverse activiteiten.

- Pop-up museum:

Het museum nam op 9 december deel aan de viering van 60 jaar Erfgoed Gelderland met een pop-up museum in Fort Lent.

- Promotie Culemborg 700 (6 december)

Het museum stond ter promotie van de activiteiten in het museum in 2018 met een kraam op de markt en droeg zo bij aan de aankondiging van de festiviteiten in 2018 in het kader van Culemborg 700.

- Verwerving schilderij Moreelse

Het Elisabeth Weeshuis Museum heeft met steun van onder andere de Vereniging Rembrandt, het Mondriaan Fonds en het VSBfonds in maart 2017 een Hollandse meester aangekocht. Het gaat om een werk van de Utrechtse schilder Paulus Moreelse uit 1630: *De aanbidding van de berders*. Dit 17^e eeuwse schilderij, dat werd vervaardigd in opdracht van Floris II van Pallandt, graaf van Culemborg, hoort thuis in de Lekstad.

- Gratis zondagmiddag rondleidingen elke eerste zondag van de maand:

Deze succesvolle gratis rondleiding introduceerde het museum in 2016.

- Het museum **benadert het publiek** via diverse media en krijgt dankzij de verzending van persberichten ruime aandacht in de pers voor zijn activiteiten en tentoonstellingen.

6. Financiën

Financieel gezien was 2017 voor het Elisabeth Weeshuis Museum een bevredigend jaar. Het resultaat, voor besteding aan bijzondere bestemming, bedroeg € 4.144,- iets hoger dan begroot. Het resultaat zal worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Ondanks iets lagere bezoekersaantallen waren de inkomsten uit entreegelden en de museumwinkel licht hoger dan begroot. Het Weescafé heeft ook in 2017 bijgedragen aan het financiële resultaat. De verwerving van het schilderij van Moreelse heeft nagenoeg kostenneutraal kunnen plaatsvinden. De koopsom van € 150.000,- is geheel opgebracht uit subsidies en giften.

Op de balans zijn bestemmingsreserves opgenomen voor toekomstige uitgaven, o.a. voor investeringen in automatisering en apparatuur.

Van de inkomsten van het museum is 25% gemeentelijke subsidie. Het Weescafé levert 23% van de omzet, entreegelden en museumwinkel 9% en giften en overige subsidies 43%.

Van de uitgaven bestaat 33% uit loonkosten en overige uitgaven voor medewerkers. Huisvestings- en energiekosten bedragen 7%, inkopen voor museumwinkel en weescafé 8%, uitgaven voor tentoonstellingen, verwervingen en evenementen bedragen 44% van de omzet. Resteert 8% voor communicatie, educatie en diverse kleinere uitgaven.

Zowel voor de inkomsten als uitgaven worden de cijfers in 2017 sterk vertekend door de aankoop en subsidiering van het schilderij van Moreelse: *de aanbidding van de berders*.

Het museum wordt geconfronteerd met kosten, die sneller stijgen dan de geïndexeerde gemeentelijke subsidie. Deze problematiek is al meerdere malen met het gemeentebestuur besproken. Vooralsnog kunnen de resultaten van het Weescafé de mindere resultaten van het Museum opvangen. Wij achten deze afhankelijkheid echter op de langere termijn niet wenselijk en risicovol. Het Museum zal ook middels het aantrekken van meer bezoekers haar inkomsten moeten verhogen.

Culemborg, 20 juni 2018

Ondertekening:

Nicole Spaans (directeur)

Sef Severens (bestuurder/penningmeester)

BALANS PER**VAN STICHTING ELISABETH****ACTIVA**

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Inventaris	8.257	5.430
	-----	-----
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden		
Voorraad	12.451	9.415
	-----	-----
Vorderingen		
Debiteuren	2.498	3.030
Belastingen en premies sociale verzekering	5.459	4.690
Overige vorderingen en overlopende activa	24.595	8.043
	-----	-----
	32.552	15.763
	-----	-----
Liquide middelen	65.373	74.375
	-----	-----
TOTAAL ACTIVA	----- 118.633	----- 104.983
	=====	=====

31 DECEMBER 2017 NA BESTEMMING RESULTAAT**WEESHUIS MUSEUM TE CULEMBORG**

	PASSIVA	
	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
KAPITAAL		
Overige reserves	38.692	34.548
Bestemmingsreserves	18.100	19.973
	<u>56.792</u>	<u>54.521</u>
	-----	-----
VOORZIENINGEN		
Voorziening taxaties	1.579	1.579
	-----	-----
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	4.268	4.042
Belastingen en premies sociale verzekering	9.295	5.689
Overige schulden en overlopende passiva	46.699	39.152
	<u>60.262</u>	<u>48.883</u>
	-----	-----
TOTAAL PASSIVA	<u>118.633</u>	<u>104.983</u>
	=====	=====

**STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017 VAN STICHTING ELISABETH WEESHUIS
MUSEUM TE CULEMBORG**

	werkelijk <u>2017</u> €	begroting <u>2017</u> €	werkelijk <u>2016</u> €
Baten			
Vaste bijdragen	136.123	136.123	136.291
Incidentele bijdragen	234.793	7.500	40.948
Overige baten	131.323	123.250	94.952
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totale baten	502.239	266.873	272.191
	-----	-----	-----
Lasten			
Personeelskosten	181.101	169.900	149.946
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	3.002	3.200	1.810
Huisvestingskosten	38.581	41.700	33.931
Algemene beheerskosten	17.965	15.800	18.312
Projecten/tentoonstellingen/activiteiten	257.019	32.600	60.217
Voorzieningen	-	-	-4.300
Rente	427	50	95
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totale lasten	498.095	263.250	260.011
	-----	-----	-----
Saldo staat van baten en lasten	4.144	3.623	12.180
Besteed aan bijzondere bestemming	-1.873	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Resultaat	2.271	3.623	12.180
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Te bestemmen resultaat	2.271	3.623	12.180
Onttrekking c.q. toevoeging bestemmings- reserve aankopen	9.000	-	-9.000
Toevoeging bestemmingsreserve vervanging	-7.127	-	-3.000
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Restant toevoeging overige reserves	4.144	3.623	180
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>